

Større klarhed over bæltefiksering af børn og unge i psykiatrien

Et barn eller en ung, der er indlagt på en psykiatrisk afdeling, kan blive bæltefikseret. Når det sker, er det vigtigt, at der gælder klare regler, og at bæltefikseringen bliver dokumenteret korrekt. Derfor er ombudsmanden tilfreds med nye tiltag, der skal skabe større klarhed på området.

”At bæltefikse et barn eller en ung med psykisk sygdom er et meget vidtgående skridt. Derfor skal der være klarhed over, hvad personalet skal gøre, og efterfølgende dokumentation for, hvad der er sket. Formålet er at sikre børnenes rettigheder og at kunne forebygge bæltefikseringer af børn og unge”, siger Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen.

Klarere regler til de psykiatriske afdelinger

Folketingets Ombudsmand besøgte i 2016 6 psykiatriske afdelinger med i alt 16 døgnafsnit for børn og unge. Besøgene viste, at børn og unge med jævne mellemrum fastspændes til en seng mod deres vilje. Besøgene førte til en række anbefalinger fra ombudsmanden og en dialog med Sundheds- og Ældreministeriet. Ministeriet følger nu op.

Ombudsmanden dokumenterede bl.a., at en 13-årig patient var blevet bæltefikseret over 30 gange for at blive ernæret med en sonde, men bæltefikseringerne fremgik ikke af tvangsstatistikken. Efter drøftelser med ombudsmanden har Sundheds- og Ældreministeriet nu anmodet Sundhedsstyrelsen om at udarbejde en ny vejledning for registrering af tvangsanvendelse i psykiatrien, så det klart fremgår, at alle tvangsforanstaltninger skal registreres særskilt.

Det har også været uklart, hvordan det skal håndteres, når et barn eller en ung falder i søvn under en bæltefiksering. Derfor sørger sundhedsmyndighederne nu for, at vejledningen til de psykiatriske afdelinger præciseres på dette punkt.

Information om rettigheder

Besøgene førte også til, at ombudsmanden drøftede med ministeriet, om der burde udarbejdes skriftligt materiale med information om børns og unges rettigheder i psykiatrien.

23. januar 2019

NYHED

Ministeriet har – i samarbejde med Børnerådet og Psykiatrifonden – udarbejdet informationsmateriale til børn og unge og deres pårørende om tvang og rettigheder i psykiatrien.

Læs ombudsmandens brev til Sundheds- og Ældreministeriet

[Læs nyhed om afrapportering af temaet om børn og unge i psykiatrien.](#)

[Læs temarapport 2016 om børn og unge i psykiatrien.](#)

[Se ministeriets informationsmateriale om tvang i psykiatrien til børn og unge](#)

Flere oplysninger:

Folketingets Ombudsmand Jørgen Steen Sørensen, telefon 20 33 97 52.

Områdechef Susanne Veiga, telefon 33 13 25 12.

FAKTA

Fiksering

- Børn og unge kan blive tvangsfikseret, når de er indlagt på psykiatrisk afdeling. Der må alene anvendes bælte, hånd- og fodremme samt handsker ved fikseringen.
- Børn og unge under 15 år kan også blive fikseret mod deres vilje, men med samtykke fra deres forældre.
- Tvangsfiksering må som udgangspunkt kun anvendes kortvarigt. Derfor skal der foretages en lægelig vurdering af, om en tvangsfiksering fortsat skal anvendes, 2-4 timer efter at tvangsfikseringen er påbegyndt.
- Desuden skal der foretages en fornyet lægelig vurdering af, om en patient fortsat skal være tvangsfikseret, så ofte forholdene tilsiger det, dog mindst 3 gange i døgnet.

Krav til at registrere tvang

- Alle psykiatriske afdelinger skal have en tvangsprotokol.
- Personalet skal i protokollen registrere brug af tvang samt indgreb over for patienter under 15 år, der sker med forældresamtykke.

NYHED

- Oplysninger fra protokollen indgår i tvangsstatistikken.
- Der er regler om, hvilke oplysninger personalet skal tilføje protokollen.

Ombudsmandens tilsynsbesøg

- Folketingets Ombudsmand foretager regelmæssige tilsynsbesøg bl.a. på steder, hvor mennesker er eller kan blive berøvet deres frihed. Tilsynsbesøgene sker dels som led i ombudsmandens almindelige tilsynsvirksomhed efter ombudsmandsloven, dels i henhold til den valgfri protokol til FN's Konvention mod Tortur og Anden Grusom, Umenkelig eller Nedværdigende Behandling eller Straf.
- Ombudsmandens arbejde efter protokollen udføres i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur. DIGNITY og Institut for Menneskerettigheder bidrager i samarbejdet med særlig lægelig og menneskeretlig ekspertise.
- Hvert år vælger ombudsmanden i samarbejde med Institut for Menneskerettigheder og DIGNITY et eller flere temaer for årets tilsynsbesøg. Læs mere om ombudsmandens [tilsynsbesøg](#).